

„Primorec“ izhaja vsakih štirinajst dni kot priloga „Soči“ brezplačno; drugače stane po pošti ali na dom pošiljan za celo leto 80 kr.; za tuje države več poštne stroški. „Soča“ z „Gosp. Llistom“ in „Primorcem“ stane na leto 4 gld. 40 kr. — Uredništvo in upravnništvo je v Tržni ulici (Mercato) 12, II.

Primorec

Domači oglas sprejemajo se le iz národnih krogov. Plačujejo se: za šestostopno petit-vrate enkrat 5 kr., dvakrat 9 kr., trikrat 12 kr., večkrat po pogodbi. Vsa plačila vrše se naprej. Posamične številke se prodajajo po 2 kr. Rokopisi se ne vračajo.

Razgled po svetu.

Petdesetletnica sv. Očeta obhajala se je po vsem katoliškem svetu z velikim sijajem in bliščem. Po vseh cerkvah vršile so se slovesne službe božje. Mesta, trgi in vasi bili so na predvečer slavnostno razvitljeni, po holmih in hribih pa so goreli kresovi. Iz vseh katoliških dežel prihaja v Rim še vedno na tisoče brzojavnih in pismenih častitk. Naš presv. cesar poslal je sv. Očetu s častitko tudi 100.000 frankov v dragoceni šatulji, ki je vsa obložena z diamanti in drugimi dragimi kamni. Tudi drugi vladarji so mu poslali premnogo dragocenih darov. Vsi darovi, katere je sv. Oče prejel pri tej priliki, cenijo se na več milijonov frankov.

Tudi županstva v slovenskem delu naše dežele se pridruže oglašajo s častitkami. Le malo jih je, ki tega še niso storila. Čas je še do 19. t. m.

Cesarjeva 40 letnica. — Dne 25. februarja minulo je 40 let, odkar je bil presvetli cesar na Dunaju zavrtno napaden ter čudovito rešen smrtnega udarca zlobnega Madjarja. Na onem mestu stoji dandanes prekrasna votivna cerkev, ki je bila sezidana v spomin cesarjeve rešitve. — To 40 letnico obhajala je cela vladarska rodbina, pa tudi drugi državljani so se na raznovrstne slavnostne načine hvaležno spominjali cesarjeve rešitve.

Maršalski jubilej. — Dne 4. aprila bode 30 let, odkar nosi slavni vojskovodja naše vojske, nadvojvoda Albreht, maršalsko palico. Dne 4. aprila l. 1863. namreč imenovalo je Nj. Vel. cesar tedanjega generala konjištva najvišjim vojaškim dostojanstvenikom.

Avstrijske novice. — Grof Taaffe praznoval je 25. febr. svoj 60. rojstni dan. — Mestni zastop v Pragi, v katerem imajo Staročehi večino, poslal je mladočeskemu državnozbornemu klubu jako ostro pritožbo proti preziranju narodne enakopravnosti pri državnih uradih. — Prihodnji delegaciji se bosta najbrž razgovarjali o novi vladni predlogi, s katero se zopet pomnoži naša vojska; da bi novi stroški ne bili preveliki, uvede se ob enem morebiti dvoletno službovanje. — Na Dunaju začne 7. t. m. posvetovanja škofovskega odbora, ki je bil izvoljen na zadnji škofovski konferenci. — Deželni zbor nižavstrijski sprejel je premembo mestnega statuta dunajskega.

Levičarji in Mladočehi. — Zadnje dni razburjajo avstrijske politične kroge slutnje in govorice o — zblizevanju nemških levičarjev in Mladočehov. Koliko je na tem resnice, ni še mogoče slutiti. Značilni so pa nekateri govori voditeljev od obeh stranij v državnem zboru, ki so bili nenavadno prizanesljivi in popustljivi. Konservativci in češki veleposestniki so bili vsled tega jako poparjeni, najbolj pa Poljaki, ki bi potem prišli ob sedanjo veljavo v avstrijski notranji politiki.

Hrvaško. — Stolni kapitelj zagrebski naprosil je krono in papeža, naj bi se vendar že imenoval nadškof. Čas bi že bil! — V ženskem liceju v Zagrebu je bilo v preteklem poluletu 136 učenk. — V Zagrebu začeli so štrajkati delavci v neki strojarnici; vseh je 61. — V Varaždinu je mestni zastop povišal plače svojim uradnikom. — V Sisku hočejo imeti kako srednjo šolo. — V Karlovcu bo v prekrasnem „Zorinem Domu“ koncert sloveče ruske pevke Nadine Slavjanske.

Razne novice. — V Srbiji se vrše pogajanja o povrnitvi Milana in Natalije v domovino. — Na Angleškem vrše se veliki politični boji med raznimi strankami zaradi znane Gladstonove predloge o samoupravi Irske. — Na Francoskem so dobili novega senatnega predsednika v osebi Julesa Ferraja, ki je nasprotnik Carnotov. — Na Španskem se anarhisti čedalje bolj gibljejo in združujejo. V Saragosi so imeli v nedeljo velik shod, kateri je redarstvo razgnalo. — Na Bolgarskem dela vlada velike priprave za sprejem srečnega ženina princa Ferdinanda Koburga. — Na Srbskem bodo prihodnje dni volitve v skupščino; ker se vlada boji nemirov, sklicala je vse rezerviste pod orožje, da uduse vsak upor. — Na Nemškem je državni zbor odobril izvolitev znanega protisemita Ahlwardta, ki je bil zaradi protizidovskih razkritij, katerih ni mogel povsem dokazati, kaznovan na več mesecev zapora. Takoj potem so ga protisemiti volili v državni zbor. — Na Italijanskem se snuje odbor, ki hoče uprizorjati demonstracije proti avstrijskim romarjem. Italiji to ne bo v korist. — Panamski skandal se bo zopet razpravljal pred sodiščem v Parizu od 8. do 11. t. m. — Milan in Natalija prosila sta biskupsko sinodo blagoslova za njiju ponovljeni zakon. — V Pešti nastal je v ljudskem gledišču velik nemir, ker neki igralec ni hotel peti Košutovih pesmij, katere so dijaki zahtevali.

Goriške novice

Slovenske šole v Gorici. — Sklep deželnega šolskega sveta, da goriško mesto mora ustanoviti za zdaj slovensko štirirazrednico, je silno razburil nekatere naše laške sosedje, da silovito upijejo proti vladi in Slovencem ter groze, da se bodo branili slov. šol do zadnjega diha. Dr. Venuti, naš dobri „prijatelj“, je že naznanil v starašinski seji, da goriško mesto ne sme oskrniti svojega častljivega „laškega“ lica s slovensko šolo in da zato mora mestni zastop ugovarjati proti sklepu deželnega šol. sveta do zadnje instance. — No, naj le ugovarjajo! Pravica je na naši strani, zato se nič ne bojimo nasprotujočih korakov. Na to pa moramo biti pripravljene, da se to uprašanje zavleče še za eno leto. Dalje pa ne! Na tak način dosežemo goriški Slovenci po dolgotrajnem trdem boju slovenske ljudske šole v lepej naši Gorici.

Mewe volitve v Gorici bodo 11., 14. in 18. aprila.

Predsedovali bodo Resen, Venuti in Verzeznassi. — O kakih bojnih pripravah se še nič ne čuti. Mi Slovenci nimamo še prav nikake volje, da bi se borili proti sedanjemu večini v mestni hiši. Pride čas tudi za nas!

Novi mestni tajnik. — Favettijev naslednik v službi mestnega tajnika goriškega je dr. Dante Vecchi iz Trsta. Imenovan je bil v seji 31. januarja, v zadnji seji 23. febr., pa je župan prečital njegovo pismo, s katerim se zahvaljuje za imenovanje. Župan je prav laskavo opisoval novega tajnika. Bomo videli.

Odpoved. — Dr. Eg. Schreiber, ravnatelj goriške realke in ud deželnega šolskega sveta, je od lani tudi mestni starašinska goriški. V seji mestnega starašinstva 31. januarja je tudi on molče pritrldil predlogu dr. Verzeznassija, naj se odkloni prošnja slovenskih starišev za ustanovitev slov. ljudskih šol v Gorici; v seji deželnega šolskega sveta v sredo teden pa je prišel do drugačnega prepričanja, da so namreč slovenske šole v Gorici potrebne, in zato je glasoval za ustanovitev slovenskih šol. Ker je s tem prišel v nasprotje s prvim glasovanjem, zato se je odpovedal časti mestnega starašine. Hvala mu, da je s svojim glasom pripomogel k nastanitvi prepotrebnih slovenskih ljudskih šol v Gorici!

Zaloga smodnika za c. kr. vojsko je doslej še vedno na goriškem gradu. Po znanaj velikanski nesreči v Rimu, ko je razstrelitev smodnišnice naredila ogromne škode, sklenil je naš mestni zastop, da se mora smodnišnica preložiti iz mesta ven kam na prosto. V zadnji seji poročal je stavbni odsek, da je kupil v vrtojbski občini kos sveta za 725 gld., kjer se zgradi smodnišnica.

Trgovinska zbornica goriška. — Doslej smo dobili natančen imenik vseh trgovcev in obrtnikov iz kobariške in ljubušenske županije. Začetek je torej storjen. Naprej! Potrebujemo: ime in priimek, kaj je, hišno štev. in davek.

Nasprotni odvetniki. — Iz Velikega dola na Krasa piše nam podžupan T. sledeče: „Jaz se večkrat pravdam in prav zdaj imam neko pravdo pri dr. Marani-ju. Ker pa Vi tega človeka „šimfate“, da je naš nasprotnik, prosim, da mi naznanite: h komu se čem obrniti? Bodite takó dobri in naznanite mi to v prihodnjem listu.“

Odgovor uredništva: Obrnite se do svojega ožjega rojaka dr. Abramava v Glediški ulici, ali do dr. Nikolaja ali Josipa Tonkličja v Židovski ulici, ali pa do dr. Jos. Jakopiča v Raštelju.

Národna obrtnija v Gorici storila je te dni važen korak naprej. Čitatelji naši se morebiti spominjajo, kakó smo v „Soči“ vsodbujali slovenske mesarje, da bi se kdo naselil v Gorici, kjer doslej nismo imeli še nobenega. V dogovoru smo bili že z nekimi

mesarjem v Ljubljani, a namena nismo dosegli. Zdaj pa je na voglu Nunske in Stolne ulice otvoril mesnico naš rojak g. Peter Mozetič iz Renče, mož iz stare mesarske rodbine. Zató smemo upati, da ga bodo naši rojaki v mestu podpirali, on pa se bo prizadeval, da bo ustrezal zahtevam svojim odjemnikom.

Postne propovedi ali pridige v slovenskem jeziku so v Gorici, kakor je bilo že naznanjeno, v cerkvi sv. Ignacija vsak petek ob 6. uri zajutra. Italijanske propovedi so pa v prvostolnici cerkvi vsak torek, četrtek in petek ob 5. uri popoldne ter v nedeljo ob 11. uri po veliki maši. Tu pridiguje sloveči govornik P. Gallerani, jezuit, katerega obilno poslušajo in hvalijo.

Slovensko uradovanje. — Iz Solkana nam poročajo: „V truzici našega županstva visi že nekaj časa laški dopis goriškega okrajnega sodišča. V kako korist? Kdo ga razume? Ali ni škoda prostora, kateri zagraja v truzici? Zakaj ta dopis ni slovenski?“

Poštne zadeve. — Vas Avber na Krasu spadala je doslej pod pošto Stanjeli, odslej pa so jo prikljopili pošti Dutovlje pri Sezani.

Slovenski napisi. — Iz goriške okolice nam pišejo: „Vi, gospod urednik, ste že velikokrat pisali proti laškim napisom: pri obeh sodiščih v Gorici ter zahtevali, naj se napravijo tudi v slovenskem jeziku. Doslej oblastnijske nočejo, biti toliko pravične, da bi tudi nam Slovencem povedale, kje se nahaja ta ali oni oddelek sodišč. Iz tega nastajajo za nas Slovence mnogotere sitnosti in tudi škode. Temu mora biti enkrat konec! Pri okrajnem sodišču je celó tak napis postavljen le v laškem jeziku, ki določa kar izgubo pravd, ako se zamudi določeni čas. In nam Slovencem se celó takó važne določbe ne naznanjajo v domačem jeziku. Ti uboga slovenska raja!“

Podlo in smešno. — „Corriere“ od torka je trdil z vso resnobo, da slovenskih šol v Gorici ni potreba, ker bi bile prazne. Od kod je goriška židinja zajela to modrost? Samó v „Slogini“ šoli je otrok za dobro štirirazrednico! Ako goriški lahoni mislijo, da bodo s tem kaj škodovali naši stvarji, motijo se jako. Take bedarije nam ne bodo motile vode!

V Ločniku je imela v nedeljo podružnica društva „Lega Nazionale“ občni zbor. „Corriere“ pravi, da so se ga udeležili odrasli in otroci, vojaki in uradniki, možki in ženske. Nesreče ni bilo nobene.

Iz Mirna nam poročajo, da je tamkaj umrla gospá Jožefa Drufovka, spoštovana žena iz znane odlične miranske rodbine. Umrla je za nahuho v 55 letu starosti. Sijajen pogreb vršil se je učeraj 2. marca ob 8. zjutraj. Naj v miru počiva.

Podgorci pred porotniki. — „Corriere“ poroča, da pet podgorskih mladencev, ki so 29. nov. 1891. pótokli par goriških „legovcev“, pride pred prihodnje porotnike v Gorici. Dalje vé povedati, da število zločincev se množi, ob enem pa obžaluje, da pravična kazen ne zadene pravih uzročiteljev onega poboja, ki so Podgorce naščúvali proti Goričanom, da si so prav dobro znani javnemu mnenju. Pozivljamo lahonskega obrekovalca, da imenuje one prave uzročitelja „poboja“. Slavno državno pravdníštvo torej lahko pri „Corrieru“ poizvé, kdo so tisti zlobneži. Na dan z novico!

Slovenski cigan. — Goriški mestni redarji so zaprli ciganko Genóvefo Majer z

Anhovega pri Kanalu zaradi tatvine, cigana Jakoba Majer-ja z Anhovega pa zaradi javnega nasilstva. — Anhovci gotovo prav malo vedó za take svoje „občane.“

Poštni pečati. — Iz Čepovana nam poročajo. „Županstvo v Čepovanu poslalo je c. kr. poštnemu vodstvu v Trst pritožbo proti nepravilnemu napisu na poštnem pečatu in prosilo, naj se sedanji pečat nadomesti z novim, ki bo nosil edino le napis: Čepovan.“ — Tako je prav! Živelo zaveduo čepovansko županstvo! Naj bi se storil enak korak povsod, kjer nosijo poštni pečati popačena imena naših slovenskih vasij.

Iz Dolnje Trebaše poslali so nam na pogled odtis poštnega pečata, ki nosi naslov: „Unter Tribuša — Dolnja Tribuša“. — „Unter Tribuša“ se nikjer ne nahaja, pač pa edino le „Dolnja Trebaša“. Vrh tega s v slovenskem delu nima kljukice.

Iz Čepovana nam poročajo: „Naše županstvo podalo je prošnjo c. kr. namestništvu, naj bi zapovedalo c. kr. žendarmijskemu postajnemu poveljstvu v Čepovanu, da odslej pravilno piše imé Čepovan namesto grde spake Čhiapovano. O svojem času bomo poročali o uspehu.“

Tudi ta novica mora razveseliti vsakega slovenskega rodoljuba, ker kaže, kakó lepó se slavno županstvo v Čepovanu zaveda svoje važne naloge, katero mu je višiti tudi v narodnem oziru. Naj bi ta prelepi izgled posnemala tudi druga županstva, kjer je to potrebno.

Enakopravnost. — Iz Rihemberga nam pišejo: „Naše občinsko starašinstvo je poslalo slavnemu c. kr. okrajnemu glavarstvu v Gorici prošnjo, da bi dopisovalo z rihemberško občino v slovenskem jeziku. V seji 13. febr. sporočil je župan odgovor, ki je bil pisan zopet le v blaženi nemščini in v katerem je rečeno, da c. kr. glavarstvo ne vé za noben tak paragraf, ki bi silil glavarstvo, da mora dopisovati v slovenskem jeziku. Vsi starašine so ostrmeli nad takim odgovorom. Toda mi pojdemo naprej do zadnje stopnje, dokler ne dosežemo svojega pravičnega namena.“

Z angeljske gore nam poročajo o prav žalostnih pojavih med tamošjo mladino, namreč o prepirih med otliškimi in sosednjimi mladeniči. Posebno sovraštvo imajo Otličani do sosednjih Kranjcev, med katerimi nastajajo pogosti nemiri in pretepi zaradi otliških deklet, katerih otliški fantje nočejo pustiti iz domače občine. Dopisnik našteva še drugih napak, katerih pa ne moremo priobčiti. Naj bi vse oblastnijske in vsi uplivni domačini skrbeli za to, da se odpravijo taki odnošaji, ki ne delajo časti tamošnjim prebivalcem.

Goriško-ajdovska železnica je v projektu končana. Deželni odbor odpošlje te dni načrte na pristojno mesto v dosego koncesije. Bog dal, da bi se stvar ne vlekla in zavlekla — kakor zadeva predelske železnice! — Na obrisu so zaznamovane naslednje postaje: Gorica, Bilje, Renče, Dornberg, Selo, Kodrovi, Vel. Žablje, Ustije in Ajdovščina.

Srečke ali lozi. — Zadnji čas smo dobili od svojih gg. čitateljev mnogo prošenj, da bi pregledali, ali so bile izžrebane te ali one srečke. Mi smo radi ustregli takim prošnjam ter natančno pregledali izkaze za celo leto 1892., a našli nismo nič ugodnega za dotične lastnike takih srečk. — Kakor doslej, pripravljani smo tudi zanaprej iti v tem oziru na roko svojim gg. čitateljem, ki nimajo priložnosti, da bi sami pregledovali izkaze o žrebanjih.

Pevsko društvo „Nabrežina“ priredilo je v soboto v gostilni g. Gradna lepo domačo zabavo v čast gospodu Hr. Volariču, čislaneemu slovenskemu skladatelju. Petje je vodil marljivi in požrtvovalni pevovodja g. J. Čerin; pele so se mnoge pesmi navzočega skladatelja Volariča. Petje bilo je izborno; pevci so pri tej priliki zopet potrdili našo sodbo, da so prvi na vsem Goriškem. — Prvi napil je g. Volariču župan in predsednik g. Ign. Tance, na kar so pevci zapeli „Živi ga Bog! V imenu pevcev napil mu je g. Caharija, ki je v lepih besedah naglašal zasluge g. Volariča za slovensko narodno glasbo. Med petjem „Živi ga Bog“ poklonili so mu pevci lovorov venec s tremi trakovi narodnih barv, na katerih smo čitali posvético: „Slavnemu skladatelju Volariču“. Gosp. Volarič zahvalil se je v daljšem govoru ter napil društvu. Gosp. Ivan Resman napil je predsedniku „Bralnega društva“ g. Stupca, ki že veliko let stoji trdno kot skala za narodni napredek na Nabrežini. Urednik „Soče“ in „Primorca“ podá na kratkem zgodovino naših društev in pevskih zborov ter povdarja njih veliko važnost za probujo slovenskega naroda, pozdravi novo društvo Nabrežina, vspodbuja k složnosti, vstrajnosti in medsebojni ljubezni ter napije društvu, predsedniku g. Tancetu in pevovodji g. Čerinu. Gosp. Resman napije predgovorniku, ta pa napije g. Resmanu ter se poslovi od njega, ker se g. R. podá še te dni na svoje novo mesto v Velenje, želeč, da bi nam Bog dal mnogo takih železniških uradnikov, kakoršen je g. R., kateri naj bi se čim prej zopet povrnil na naš sivi Kras. Gospod R. se poslovi še v ginljivem govoru od ljubih mu pevcev ter potem spremi našega urednika na kolodvor, kjer je že čakal italijanski mešanec.

Nadaljno poročilo nam zatrjuje, da je domača zabava trajala še v pozno noč in da so med petjem in naušusenimi napitnicami ure prav hitro potekale. — Naj bi gg. pevci in drugi udeleženci imeli ta večer še dolgo v spominu, zlasti pa da bi ohranili globoko v srcu premnoge zlate nauke, katere so slišali iz iskrenih ust rodoljubnih in skušenih govornikov.

Železnica Tržič-Červinjan (Montalcone-Cervignano), o kateri se ima sklepati še ta mesec v državnem zboru, se začne na sedanji tržiški postaji ter pojde skoro dva kilometra (1.9) po že obstoječem tiru južne železnice.

Pred Ronkami se odcepi na levo proti morju ter pojde mimo Beljana, Pierisa, Vilevicentine do Červinjana. Cela proga bo 16½ kilometrov dolga in konča na postaji, ki se zgradi na severo-vzhodni strani zadnje imenovanega kraja. S tržiške postaje zgradi se še druga 2½ kilometra dolga železnica do pristanišča Rosega, ki je na jugo-vzhodni strani od Tržiča.

Za vsa ta dela in za druge postranske stroške (za interkalarné obresti, predno bo železnica tekla, za odškodnino državi, ki prepusti svoje vozove, za rezervni zalog itd.) je proračunjen znesek 1,656.000 gld. Podaljšanje železnice od Červinjana do italijanske meje in nje zveza z italijansko postajo S. Giorgio di Nogaro bi stala avstrijske podjetnike blizu 300.000 gld. Ko se izvrši ta zveza, bo najkrajša pot iz Trsta ali Gorice v Benetke in dalje v Italijo po tej železnici, katero Lahi radi tega imenujejo „la direttissima“ najravnnejšo ali najkrajšo. Gorica bo čutila takrat veliko zgubo in Furlanija bo od nje še bolj ločena ko zdaj.

Društvo, ki dobi dovoljenje, da sme železnico graditi (koncesijonati), izvrši delo

na svojo roko, ne da bi ga oddalo kateremu podjetniku. V dosego potrebnega denara izdajo koncesionarji obveznic ali obligacij za 1.300.000 gl., prioritetnih akcij (od katerih se plačujejo obresti in glavnica pred drugimi) za 240.000 gl. in navadnih akcij za 220.000 gl., skupaj vrednotnih papirjev za 1.760.000 gl. Tisti, ki dajo denar na te papirje (v prvi vrsti podjetniki sami), sestavijo akcijsko društvo te železnice. Obligacijam in prioritetnim akcijam zagotovi država 4% obresti, kakor tudi, da se obljube izplačajo v 75 letih, potem ko bo železnica tekla, prioritetne akcije pa v naslednjih 15 letih.

Letni dohodki nove železnice so proračunjeni na 20.000 gl.; za obresti in povračilo glavnice (amortizacijo) bo pa treba prvih 75 let po 64.620 gl. in naslednjih 15 let po 21.586 gl. Torej bo morala država dokladati (v obliki posojila ali predplač proti obrestim) prvih 75 let po 64.620 gl. in naslednjih 15 let po 21.586 gl. Torej bo morala država dokladati (v obliki posojila ali predplač proti obrestim) prvih 75 let po 44.620 gl., naslednjih 15 let po 1.586 gl. Po 90 letih preide železnica v državno posest, vendar ima država pravico, poddržaviti jo tudi prej.

Navadne akcije (Stammactien), katerih vzame goriška dežela za 50.000 gl., nekatero občine in zasebniki pa za 170.000 gl., bodo rasle obresti in se začnejo vračati (amortizirati) še le tedaj, ko se državi povrnejo vse predplače (90-letna garancija) z obrestimi vred, to je: o sv. Nikoli. Te akcije so le podpora železniškemu podjetju brez vračila in brez obresti.

Železnica se mora dozidati v poldrugem letu, potem ko je bila dana koncesija. Gradi se kot lokalna železnica v povzdigo kmetijstva in trgovine v onih krajih, koder pojde: a ne dá se tajiti, da pripisujejo vojaški krogi veliko važnost tej progi in da njih glas ni bil najmanj odločilen v tej zadevi. Železnico bo upravljala država na račun podjetja, kateremu zagotavlja označene vsote.

Ostala Slovenija

Trst in Istra. — Pri g. Iv. Nabergerju na Proseku je bila deputacija 12 uglednih mož iz tržaške okolice, ki je protestovala proti napadom v „Diritto Croato“ ter izrekla g. N. popolno zaupanje. — Gosp. Ferd. Coffou, c. kr. višji poštni upravitelj in cesarski svetnik v Trstu, praznoval je 40 letnico svojega službovanja. — „Rojansko posojilno in konsumno društvo“ je imelo v nedeljo svoj letni občni zbor. Uspeh tega društva v preteklem letu je prav ugoden. — Posl. I. Nabergerj je prejel dve zaupnici: iz Rojana in iz Škedenja; priobčila jih je zadnja „Edinost.“ Obe zaupnici odločno obsojate napade v „Diritto Croato.“ — Nagloma umrl je 62-letni agent Leop. Obet. — Tatovi so vlomili v brzojavni urad v „Tergesteo“ ter odnesli 260 gl.

Pazite na otroke. — Te dni bila je obsojena v Trstu na 14 dni zapora kmetica Helena Kodarin iz Boršta. Pustila je dne 27. decembra svoje osemmesečno dete samo doma v sobi, v kateri je bil privezan tudi — prešič. Žival se je odvezala ter razgrizla otroku del glave. Nepazna mati je od žalosti hotela zblazneti, a poleg tega morala se je še zagovarjati pred sodiščem, katero ji je odmerilo omenjeno kazen.

Kranjsko. — „Narodni Dom“ v Ljubljani začne se graditi letos; stal bo 150.000 gl. — Dolenjske železnice

stranska proga od Grosuplja do Kočevja izroči se že augusta javnemu prometu. — V Ljubljani se je ustanovilo „Slovensko planinsko društvo“, kateremu namen je, da naše lepe planine ohranijo slovensko lice. — V spodnji Šiški pri Ljubljani je umrl g. Janez Knez, dolgoletni župan in zaslužni ravnatelj posojilnice za ljubljansko okolico. Star je bil 68 let. N. v m. p.! — Deželno bolnico začno še letos zidati; stroški so preračunjeni na 400.000 g. — Trgovska zbornica kranjska izvolila je predsednikom g. I. Perdana. — V Žirah pri Jdriji je umrl učitelj g. Fr. Šmid. — Ljubljana je nenavadno narasla; bojé se povodnji.

Iz Novega mesta na Dolenjskem. — Prav resnično veselja dneva doživeli smo 18. in 19. svečana 1893. Praznovali smo sijajno škofovsko petdesetletnico slavno vladajočega sv. Očeta, papeža Leona XIII, Slovanom resničnega prijatelja. V soboto 18. febr. bilo je vse mesto razsvetljeno: brez število lučic gorelo je na oknih bogatinov pa tudi siromakov. Enako godilo se je v okolici mesta. Dne 19. pa služila se je slovesna sv. maša ob obilni udeležbi pobožnih vernikov. — Zima je tudi nas letos hudó nadlegovala ter za kurjavo mnogo novca pobrala; a zdaj se nam bliža prijazna pomlad, sneg kopni in po solčnih rebrih že poganjajo in cvetó dišeče vijolice.

Sredi meseca svečana je v našem mestu in v okolici stekel pes pripravil v nesrečo več oseb. Nekatero je hudo ogrizel, drugim pa le obleko raztrgal.

Pri veselici na pustni torek sprli sta se dve ženski: delale so krepko pesti in konečno celo kol. A po pustu pride post. Na pepelnico sredo morala je priti sodniška komisija pregledavat nasledke navdušenosti naših amaznk in sodnja naloži gotovo zraven 40 danskega še kaj povelikonočnega posta bojevalkam.

Sreča v nesreči. — Minuli teden napadel je nekega večera proti 7. uri zvečer iz Šturij proti domu v Podvelb se vračajočega Andreja Ravana ml. na sredi pota neznan zločinec. Sunil ga je dvakrat z nožem v levo stran, a na srečo zadel obakrat v listnico, tako da je prebodel obe usnjati strani in več gibov papirja. Napadeni se je branil obupno, zgrabil napadalca za vrat ter ga sunil z dežnikom v obraz, na kar je napadalec pobegnil. Orožniki zasledujejo zločince, kateremu se utegne poznati na obrazu ali na vratu kako znamenje. Kaj takega dozdej v teh krajih ni bilo slišati.

Koroško. — V Črni so pri občinskih volitvah prvič zmagali Slovenci. Korotan ustaja! — Gosp. dr. Val. Janežič, višji štabni zdravnik I. reda, sanitetni načelnik 14 kora in vitez Franc Josipovega reda, stopil je v pokoj. Tem povodom dobil je Najvišjo pohvalo. — V Drožicah pri Grozdanjah je prišel neki mož z drvi vred pod voz in ostal mrtev. — V Velikovcu je pogorela prodajalnica trgovca Ronkija; škode 2500 gl. — V Hodišah bo na velikonočni ponedeljek slovenski predaval o kmetijstvu g. dr. E. Kramer iz Gradca. — Občina Kotmarava sklenila je, da bo odslej le slovenski uradovala. Okrajno glavarstvo celovsko je pa zapovedalo, da občina mora v zadevah prenešenega področja uradovati nemški. Občina se je pritožila proti takej sili. — Politično društvo za koroške Slovence priredi 5. aprila papeževo slavnost. Sodelovalo bo tudi pevsko društvo „Lira“ iz Kamnika. — V Celovcu polil se je z lugom neki delavec v tamošnji milarnici (kjer delajo miho ali žajfo) ter za opeklinami umrl. — Pri Šmarjeti nad Velikovcem je mlatilnica zmečkala triletnega otroka. —

Židje v Celovcu. — Razni koroški listi tožijo, da se židovstvo v Celovcu preveč širi in da bi bilo treba v tem pogledu odpora. Vsled te grožnje objavilo je osrednje glasilo vsega avstrijskega židovstva, Rabbi Blochova „Oest. Wochenschrift“, jako rezek dopis iz Celovca, v katerem se bridko pritožuje zlasti zoper protisemitski mestni zbor celovski. — To je pač zaslužno prokletstvo celovških nestrpnežev, da jim pri tem, ko v jedno mer davijo Slovence, leze čifut na hrbet.

Štajersko. — Pokojni goreči rodoljub župnik Božidar Raič zapustil je pisatelj-skenu društvu 270 gl., „Slov. matici“ 90, Mohorjevi družbi in družbi sv. Cirila in Metoda vsaki po 45 gl. — Pri Ponikvah je vlak povozil čuvaja Piska. — Ameriške trte pridno sadijo na obeh bregovih Save od Radeč do Brežic. — Dne 10. m. a. t. r. a. v. n. a. pojde romarski vlak iz Maribora v Rim. Med potjo do laške meje bo pobiral slovenske romarje. Vse uredi g. Pavlin v Ljubljani. — Ravnatelj g. Končnik je ukazal, da mu morajo dijaki le nemške ubožne liste prinašati; a štajerski vrli narodni župniki menda niso še pod komando raznarodnjaka Končnika. — Zasulo je oni teden tri delavce blizu ceste od Blagovne na Arclin. Kopali so pesek ne odstranivši zemeljske plasti nad glavo; ta se uderé in jih zasuje. Dva slučajno mimogredoča voznika jih po velikem trudu odkopljeta; dva so še oživili, tretji je bil mrtev. — Umrl je 13. febr. v Mozirju dr. Ant. Pavliček, rodom Čeh in izvrsten Slovan in Slovenec prijatelj. N. v m. p.! — Strašna nesreča pripetila se je zopet v premogovih jamah v Škalu pri Velenju. Užgal se je drugič plin ter usmrtil 16-18 delavcev, 6 težko, 15 pa lahko ranil. — V Velikinedelji vložili so že pred poldrugim letom na vis. ministerstvo prošnjo za slovenski poštni pečat. Občina je čisto slovenska; a poslali so ji sicer večji pečat, na njem se pa sveti tudi v večjih črkah samo nemški napis: Gross-Sonntag. — Šaleška čitalnica priredila je 2. febr. lepo in obilo obiskano veselico, kjer je sosebno lepo petje ogrevalo in navduševalo zbraune narodnjake.

Raznoterosti

Drobiž. — Volkovi so na južnem Ogerskem raztrgali duhovnika, ko je šel k bolniku. — Na norveških bregovih je pri hudem viharju poginilo 123 ribičev. — V Doveru (Amerika) je pogorela norišnica. Zgorelo je 44 norcev. — V Beregu na Ogerskem so imeli na pustni ponedeljek ples. Med tem se je užgal petrolij v kleti in kmalu je bila vsa hiša v ognju; 17 ljudi je zgorelo, veliko njih pa je ranjenih. — V rudniku pri Murciji na Španjskem je plin zadušil 25 rudarjev. — V Špljetu (Dalmacija) bodo v spomin papežovega jubileja zidali novo stolno cerkev. — Sv. Oče je dobil povodom svoje 50-letnice okoli 8000 brzojavnih častitk. — Volkovi so požrli štiri turske orožnike blizu Soluna. — Dva vlaka sta trčila pri postaji Ziersdorf na Franc-Jožefovi železnici; več voz in ljudi je močno poškodovanih. —

Ohrtnija na Slovenskem začela se je čedalje bolj razvijati. Tako je ustanovil g. Jožef Verbič, župan borovniški v Bistri (p. Borovnica) tovarno za pohišstvo iz upognjenega lesu, n. pr. lepe stolice, naslonjače, itd. Dobro bi bilo, ako bi g. V. ustanovil v Trstu, v Gorici in drugih mestih založnice svojih izdelkov. — V Žalcu na Štajerskem pa ie rodoljubni g. župan Hauer

bihler upeljal pletenje koškov in najrazno-
vrstnejših pletenič, itd. Takega blaga se ve-
liko prodá. Naše trgovce s takim blagom opo-
zarjamo na to obrtnijo, ki je v narodnih
rokah.

Živinska sol je zagotovljena; državni
zbor je sprejel v seji 27. februarja dotično
postavo. V budgetnem odseku se je poudar-
jalo, naj bi postava obveljala, predno pre-
teče celo leto po njeni razglasitvi; ali fi-
nančni minister je dokazoval, da to ni mo-
goče.

Na to se je sprejel vladin predlog brez
premembe. Zbornica je sprejela tudi neka-
tere resolucije še o večjih polajšavah gledé
živinske soli, ki pa vsaj za zdaj ostanejo
najbržje le mrtva črka.

Srebern denar se že zopet kliče v ce-
sarske blagajnice. Za dvajsetnicami, šmar-
nicami, starimi desetnicami, tolarji in sličnimi
denarji pridejo na vrsto oni po 2 gl. in
po 25 kr., ki se bodo sprejemali pri cesar-
skih denarnicah le še do 30. junija t. l.,
tako da nam ostanejo potem razun drobiža
le še srebrni denarji po 1 gl. Srebrne
krona (po 1 krono) bodo tako velike, kakor
sedanje petindvajsetice; zato se spravijo še
le potem v promet, ko te iz njega izginejo

Južna železnica uvede s 1. prihodnjim
aprilom nove tarife za blago, kakoršne so
v navadi pri večini državnih železnic v Av-
striji od l. 1876. sem. Novi cenik se bo de-
lil v dva dela, katerih prvi je veljaven pri
drugih železnicah. Prvi del pride v veljavo
s 1. aprilom, drugi pa pozneje. Razlikuje se
ta cenik od novega, ki je bil do sedaj v
veljavi, po tem, da določuje ceno prevaž-
nju blaga po teži blaga, dočim je sedaj
razločeval vrsto blaga. Pri vsem tem pa se
splošne cene menda ne znižajo dosti ter ne
bo trgovini v Trstu tudi s tem veliko po-
magano, ako se ji ne priskoči na pomoč s tem,
da se obdržetudi nadalje, prevozne znižane ce-
ne, ali se morda znižajo še bolj, kar je tembolj
želeti, ker vemo, da je mnogokatera trgovina
prošla iz Trsta na Reko uprav radi previ-
sokih prevoznih cen iz Trsta v notrajnost.
Tako se godi n. pr. s trgovino z limoni in
pomerančami. Gledé prevažanja oseb, ostane
najbržje vse pri starem, kajti tarife na pa-
sove, kakoršni so veljavni na državnih že-
leznicah, južna železnica ne misli uvesti ter
bode promet iz Trsta v notranje dežele tu-
di v prihodnje primerno drag.

**Kako je naraščalo največje mesto na
svetu — London?** — London je bil že leta
1066. zelo obljuden, imel je za one čase
veliko prebivalcev: 40.000. Leta 1700 je
štel 700.000 stanovalcev; leta 1800 je na-
raslo število na 900.000 in leta 1891. na-
šteli so 4.424.000 prebivalcev (Devetkrat
toliko, kakor vsa kranjska dežela!) — Me-
sto ima 547450 hiš, 1450 cerkev, 2200 po-
štih in brzojavnih uradov, 76 gledališč,
2100 bolnišnic, 7600 pivarn, 1800 kavarn,
570 hotelov in 3100 pekarij. Čez reko Tem-
zo je narejenih 48 mostov. Fijakarjev je
19.000 in 1500 „omnibus“ vozov. Vsako le-
to povprečno potrebuje se: 2.200.000 žakljev
moke, 2.050.000 goved in 260.000 svinj
Jaje potrebujejo toliko stotin milijonov, da
jih mora vsa Evropa tja dovažati! —

Gospodinje operite vselej kavo pre-
den jo rabite. Kava se k nam pripelje na
ladijah, kjer jo nasujejo v dotična skladišča
ter jo potem pri izkrcanji pospravijo v vre-
če; na potrebno snago pa se na ladjah prav
malo pazi. Marsikaj pride med kavo, kar
bi se nam gótovo gnjusilo, ako bi to videli
in vedeli. Kako osnažena je dostikrat kava,
priča ti voda, v kateri jo izpiráš, ki je na-
čisto črna in črna od raznovrstne

nesnage. Zató je svetevali, da se kava vse-
lej dobro opere, predno se ožge, in to v
topli vodi dva ali trikrat. Naj nobena go-
spodinja tega ne opusti.

Rast ruskih mest od 1859-1892. Kako
silno rase prebivalstvo ruskih mest, razvidi
se iz naslednjih števil:

Prebivalstvo leta	1859	1892
Petrograd	520.000	1.000.000
Moskva	386.000	808.000
Varšava	161.000	505.000
Odesa	104.000	304.000
Kijev	60.000	201.000
Riga	72.000	190.000
Harkov	48.000	188.000
Saratov	65.000	165.000
Lodj	29.000	150.000
Kišenj	85.000	144.000
Kazanj	60.000	140.000
Vilno	51.000	130.000
Taškent	50.000	120.000
Tiflis	40.000	105.000
Rostov	40.000	102.000
Berdičev	51.000	101.000
Vkup	1.823.000	4.354.000

Rešitev konj o požaru. — Znano je,
kakó težko je spraviti konja iz hleva, ako
gori hlev ali pa kako sosedno poslopje. Iz-
kušnja pa uči, da gré konj tudi ob taki
priliki prav rad iz hleva, ako ga osedlamo
ali pa obrzdamo. Zalibog je to priprosto
sredstvo prav malo znano, če je pa znano,
ob nevarnosti malo kdo misli na nje.

Izdajatelj in odgovorni urednik **Andrej Gabršček**
Tiska A. M. Obizzi v Gorici.

Svoji k svojim!

Karol Drašček pek
Riva Corno št. 4. v Gorici. Podružnica
za razprodajo kruha se nahaja v Semeniški
ulici št. 2.

Tiskarna
Ant. M. Obizzi-ja
priporoča se slov. občinstvu za vsakovrstna dela,
ki spadajo v tiskarsko stroko. V zalogi ima vedno
vse tiskovine za duhovske, županske in druge
urade. Cene zmerne. Ceniki vsakemu na
razpolago.

Peter Birs
gostilničar pri veliki cerkvi
(Corte Caravaggio št. 4)
priporoča slov. občinstvu izborna domača vina,
vedno dobro sveže pivo, domačo kuhinjo; potre-
žba točna.

Jos. Fon
krčmar
pri solkanski mitnici na
desni toči izborna
domača vina.

Anton Zagorjan
v Zvezdi v Ljubljani
(v hiši „Matiče Sloven-
ske“) ima prodajalnice
šolskih in drugih knjig
ter vseh šolskih in pisar-
niških potrebščin.

Jožef Novič
krojač
v Gosposki ulici št. 13.

Kavarni „Commer-
cio in „Te-
desco“ v ulici „Caserna“,
glavni shajališči tržaških
Slovencev vseh stanov. Na
razpolago časopisov v raz-
nih slovanskih jezikih. Za
obilen obisk se pripo-
roča Anton Šorli, kavarnar.

Adolf Hauptmann
tovarna

oljnatih barv, firnežev, la-
kov in kleja v Ljubljani,
ob vogalul Reseljve ceste
št. 41 v lastni hiši in fili-
jala: Slonove ulice št.10-12.

Jernej Kopač
na Solkanski cesti 9.
izdeluje
vsakovrstne voščene sveče,
in vseh vrst medeno pecivo
V Gorici prodaja te
sveče trgovec
A. Urbančič v Gosposki
ulici. -- Prodaja jih tudi
Karolina Riesner v
Nunski ulici, ki izde-
luje in prodaja tudi
mrtvaške vence, cvetlice
in druge podobnereči.

Ivan Druffa
na Travniku
ima bogato zalogo vsa-
kovrstnega
USNJA
ter raznega orodja in
potrebščin
za čevljarje
Prodaja na drobno
in na debelo.

Ivan Reja
krčmar „Alla Colomba“
za velika vojašnica
na desnem voglu v ulico
Morelli, toči domača
vina in ima
DOMAČO KUHINJO
Cene prav zmerne

Anton Obidič
čevljar
v Semeniški ulici št. 4.
se priporoča Slovincem
v mestu in okolici za
blagohotna naročila.

Ivan Howanski
čevljar
preselil se je v Raštelj
št. 23. I. nad.

Ivan Kavčič
veletržec na Kornu
ima zalogo
STEINFELDSKEGA PIVA.
v sodčkih in steklenicah
ter
žita, moke in otrobij.

Staroznano gostilnico
„pri Lizi“
v Kapucinski ulici
(Rabatišče) št. 2 ima
zdaj v najemu

Franc Bizjak,
ki toči izborna in narav-
na vina, ima dobro
domačo kuhinjo ter sobe
za prenočišče. Cene so
zmerne. Tukaj je
shajališče Slovencev iz
spodnje Vipavske doline.

Anton Fon
v Semeniški ulici
ima prodajalnico vsako-
vrstnih klubkov in kap-
ter
gostilnico.
Toči vedno dobra in
naravna vina.

Franc Jakil
na sredi Raštelja št. 9
ima
ZALOŽNICO USNJA,
katero prodaja na drob-
no in na debelo.

Društvena krčma
Rojanskega posojilnega in
konsumnega društva, po-
prej Pertotova, priporoča
se najtopleje slavnemu ob-
činstvu. Točijo se vedno
izborna domača okoličan-
ska vina.

I. Cej
gostilničar
v Židovski ulici št. 5 toči
naravno brisko vino.

A. Howanski
na Travniku št. 22
prodaja koške, pleteničice
itd. na drobno in na debelo.

Ant. Trebše
gostilničar
proti novemu mostu v
Hvalovi hiši št. 12 toči
dobra domača vina in pivo.

Prodajalnica
in zaloga jestvin
„Rojanskega posojilnega in
konsumnega društva“, vpi-
sane zadruga z omejenim
poročtvom v ulici Belve-
dere št. 3, bogato založena
z jedilnim blagom razne
vrste in po nizkih cenah
se priporoča kupovalcem v
Trstu in z dežele.

Anton Koren
trgovec poleg gostilne
„pri zlatem levu“ (al
leon d'oro) v Gosposki
ulici, prodaja razno lon-
čarsko porcelanasto in
stekleno blagó, reže in
vklada šipe v okna,
reže in napravi okvirje
za zrcala in podobe.

Martin Poveraj
civilni in vojaški krojač
v Gorici, priporoča
svojo veliko zalogo bla-
ga za vsak stan, kakor
tudi gotovih oblek. Da-
lje: srajce, spodnje
hlače, zavratnice, civil-
ne, vojaške in uradniške
ovratnike, sablje z vsó
opravo, zlate in srebrne
zvezde, skratka: vse, kar
je potrebno za gospódo
vsakega stanu. Obleke
po naročilih izdeluje
točno in po zmernih
cenah.

Ivan Dekleva
veletržec z vinom v Gorici
ima v svojih založnicah
vedno na izbiro vsa-
kovrstna
domača vina
bela in črna istrijska
ter
bela dalmatinska.
Pisarnica se nahaja
v Magistratni ulici.

Prodaja na debelo
Ant. Kustrin
v hiši dr. Lisjaka v
Gosposki ulici št. 23, ima
prodajalnico
za kavo, sladkor, moko,
olje, riž in vsakovrstne
jestvine na drobno in
na debelo. Zunanja naro-
čila se točno izvršuje.